

RE IN THE PURPLE NIGHT
ARE NO ACCUMULATED
E STAYED UP UNTIL DAWN
SEEN NIGHT STILL.
FOREGROUND]

BÂTARD

2018

I was sent *Waar ek jy word* by a friend and collaborator, Boris Post (a musician from Amsterdam). He sent me the poem in Afrikaans and Dutch, two languages I don't speak. At the time I was driving a tractor in Australia for 12 hours a day, and sleeping on a camping bed on a farm, a large treeless terrain that I was planting with cotton seed. At night, exhausted and mentally tilled, I translated by intuition this poem. The first night, the Afrikaans, the second night the Dutch. The third night I put the two together into one poem.

Deborah Birch

Orans: Translation of Waar ek jy word (Antjie Krog)

1.

jy kom my omhaal
aan die anderkant van die wêreld
jou roep hoor ek bibbernagblou en ge-
blind aan stralende gebeentes

by jou my snerpende kop

onwillig behaar geuromgord
begin jy die ek uit die self knoop
die onskendebare eens
laat jy los in vele

Z.A.

1.

je komt me overhalen
aan de andere kant van de wereld
je roep hoor ik bibbernachtblauw en ge-
blind aan stralende gebeenten

bij jou mijn snerpende kop

onwillig behaard geuromgord
begin je de ik uit het zelf te knopen
het onschendbare eens
laat je los in vele

NL

1.

i come i overhaul myself
and the overhauling is the world
here you are the triumph of flowers
now the sand in the toes of a king

once you were my medusa's crown
my unwilling tress of matted gods

i begin in my present and as my self i travel
through-distance-through-the-
closeness-of-nearness

ENG.

2.

jou vokale sterf by my verby
so naby dat dit ek kon gewees het

oneindig die statiese lading van sterre
wat spetterend snags boeie aan ons slaan

maar jy wat ek kon gewees het
maar nog nie was nie, jy skuifel
hardnekkig skif jy tot toebedeelde
veelsaamheid

elke blaar wat val val alleen,
weerlê ek
jou gesig knars tot stilstand

Z.A.

uit-mekaar-uit-neer-sit

losmakend die een stuk uit die ander
sodat verbintenissen voortvouend
blyk in die ondraaglik meeskrywende a-
sem ongekloofde rose om uit-
mekaar-te-haal

die ek
van die ook-ek die jy
van die byna-
jou-in-my
hoor, sê jy, hoe on-
naspeurbaar treur die dieptesig van
liefde

uit-een-zet-tingen

het ene stuk losmakend uit her andere
zodat verbintenissen voortvouwend
blijken in de ondraaglijk meeschrijvende a-
dem ongekloofde rozen om uit-
elkaar-te-halen

de ik
van de ook-ik de jij
van de bijna-
jou-in-mij
hoor, zeg je, hoe on-
naspeurbaar treurt het dieptezicht
van liefde

i bend i overhaul myself i leave

myself behind now
now salt shedding crystalline
layers now out-
side rose-coloured angels open
their leaded glass wings
the here
from the here now the you
from the you-
tied-up-in-me
how are we held on-
tologically intact in the tessellating
seams of life?

2.

are you willing to travel the over
the undergrounds their depths
i don't have to know
eight spirals
their possible paths
to know this

life is unsayable and
beyond its horror and its joy it is
unspeakable

your being here becomes our shared lot
but nothing is not shared
we share everything everything

ENG.

2.

are you willing to travel the over
the undergrounds their depths
i don't have to know
eight spirals
their possible paths
to know this

life is unsayable and
beyond its horror and its joy it is
unspeakable

your being here becomes our shared lot
but nothing is not shared
we share everything everything

2.

je vocalen sterven aan mij voorbij
zo dichtbij dat ik het had kunnen zijn

oneindig de statische lading van sterren
die ons spetterend's nachts in de boeien slaan

maar jij die ik had kunnen zijn
maar nog niet was, je schuifelt
hardnekkig schift je tot toebedeelde
veelzaamheid

elk blad dat valt valt alleen, werp ik
tegen
je gezicht knarst tot stilstand

NL

ek wil die ek wat ek is bly
maar waar begin die issende ek?
op die plek waar die ek soos jy is
of daar waar die ek anders as jy is?
my tong word doof
jou oë kirr uit die oogholtes van die
verlorenes
net 'n asemlek blink granaatpitblink
tussen war ek—is is en jy—nie is
ek vergaa—grint in die keel
jou vokale sterf hier verby
so naby dat my ooglid aan jou liefde
smees

3.

sterre tongblind en sterwend in
gravitasie

Z.A.

ik wil de ik die ik ben blyven
maar waar begint de bennende—ik?
op de plaats waar de ik zoals jij is
of daar waar de ik anders is dan jij?
mijn tong word doof
je ogen kirren uit de oogkassen van de
verlorenen
blinkt granaatpitblinkend
tussen waar ik—ben is en jij—niet is
ik verga — grint in de keel
je vocalen sterven hier voorbij
zo dichtbij dat mijn ooglid aan je liefde
vastsmeedt

3.

sterren tongblind en stervend in
zwaartekracht

N.L.

shares in us i'm
in the mood
in the tense where the here is i am
my body—wear is dripping its
honey my being is essence is
ornament my now is a jewel
where the here is here i am
in breast—plate and helmet and hair
white paint war—wear is this me?
am i going to war?
my tongue forges words while you
demure in the depths of the salt mines
deep ontological pits granite-lined tombs
woven where existence is where
i am where
do the seams begin? where
do they end?

3.

the speechless stars exalt gravity
and here you come

ENG.

jy kom
hartbevelek en opwaarts
kom jy jou asem van kristal
en die mondnabye geluid van voels
sterre tongblind sterre sterwend
sterre adembenemend as digsbysyndste
galaktiese sig
onverworwe moet ek word
losgeknip en sterstapelend van gewrig

4.

oor—ruisend deur ons
houvassende kapasiteit
op hierdie kniebare aardmantel
kan ek nie nie—jy wees nie
jy nie niemand wees nie
ons nie nêrens wees nie
die ongehoorde behorende woord
nie nie—gesê word deur ons nie
my hart haper—gewigloser as tevore
dog brugbaar
daar waar ek anders as jy is
begin ek dis waar
maar daar waar ek jy is
jy geword het sing ek buite myself

Z.A.

je komt
hartbevekt en opwaarts
kom je je adem van kristal
en het mondnabye geluid van vogels
sterren tongblind sterren stervend
sterren adembenemend als dichtstbijzijnd
galactisch zicht
onverworven moet ik worden
losgeknipt en sterstapelend van gewricht

4.

over—weldigd door ons
vermogen om vast te houden
op deze kneedbare aardmantel
kan ik niet niet—jij zijn
jij niet niemand zijn
wij niet nergens zijn
het ongehoorde behorende woord
niet niet—gezegd worden door ons
mijn hart hapert—gewichtlozer dan
tevorens
maar overbrugbaar
daar waar ik anders ben dan jij
begin ik het is waar
maar daar waar ik jou ben

N.L.

yearning for weightlessness
come! our words are like crystals
that grow out of the ground
speechless stars and exultant
and where were we when words were here
cut loose from the sense that we gave them?
i overbend my body in prayer
make my hands the linings of my heart
come apart

4.

all of this rides on
the breadth of the optative mood
on what we are willing to wear as our mantle
let us overdetermine our finds and
embroider what we know
with cunningly harvested words
and if the not—me could simply unmake me
would i refuse my undoing?
would i not just unlace the crystalline blade
of Atropos and sing war?
name new gods?
sew new ships?
my heart jumps—even as
i sing i am overstrung

ENG.

ligte polsslae kwiksilwersingend
iets anderkant alle mensheid gekaats

5.

ontmantelende sterreskuim
onttakeld swierende sterrehope puin-
stof wat vormloos en maakbaar verdig

swaartekrag lê haar wil op
en weg meteens alle geborge-wees

kwesbaar-tollend vorm die klodders hulle
lemmende lig
sterre kwesbaar sterre pokdalig

hoe draal die spiraalarms
om die pas statig-getilte teerheid
hoe chaoties die wirwar

sterre-speeksel sterreskuimnewel
ons sou die saamwesendes kon gewees het
as ons bloeiender mekaar in die greep kon
werf

maar nou kom jy my verhaal
aan die anderkant van hierdie skonkige
wêreld

om uit-mekaar-uit-neer-gesit te word
die spykers in bloed die melk in bene

N.A.

jou geworden ben zing ik buiten mezelf
licht polsslagen kwikzilverzingend
iets voorbij de hele mensheid gekaatst

5.

ontmantelend sterrenschuim
onttakeld zwierende sterrenhopen puin-
stof die vormloos en maakbaar verdichten

swaartekracht legt haar wil op
en weg meteen alle geborgenheid

kwetsbaar-tollend vormen de klodders
hun snijdende licht
sterren kwetsbaar sterren pokdalig

hoe dralen de spiralende armen
rondom de pas statig-kantelende teerheid
hoe chaotisch de wirwar

sterren-speeksel sterrenschuimnevel
we hadden de tesamenzijdend kunnen zijn
als we elkaar bloedender in de greep
hadden kunnen krijgen

maar nu kom je verhaal halen
aan de andere kant van deze schonkige
wereld

om uit-elkaar-gehaald-neer-gezet te
worden

N.L.

where the here is i am
i burn all up i sing myself to here now
it wears rings of polished quicksilver it
comes for my crowns and my glory

5.

time-cloaked starlight the
past tense of future hope
wafting from the mouths of children

the blood black bowl that buoys
the milky way devours everything

what guides the arms of these spirals
and what hand counts their tilting
into chaos and back again?

star fuelled celestial duress
come! be eaten be endlessly tilled

star speech stars
undergoing language
the heat as the light in the patterns that
bloom mute
as what we could not find the words to say

you and i come as lost missives written
in untranslatable tongue
our coming wears into the world
through-distance-through-nearness this

EN.G.

die fosfor in die harsingkors
ons ja ons bestaan uit sterrestof

sterre tongblind sterre sterwend
so onvoorstelbaar dreun ons
so gigant dra ons ons ewewig
dat, as ons koud is gloei ons soos ons
brand

de spijskers in bloed de melk in beenderen
het fosfor in de hersenschors
wij, ja wij bestaan uit sterrenstof

sterren tongblind sterren stervend
zo onvoorstelbaar dreunen we
zo reusachtig dragen we ons evenwicht
dat we, als we koud zijn gloeien terwijl
we branden

word embroiders us in blood
in sour milk and phosphorescence
once yes we were once parsed
through the gleaming feet of stars

tongue-blind stars and exultant
their stellar speech droning silently
on and
hits us pale in the evening

that, until nothing remains until dawn
and the dusk of dawn

6.

om die punt te bereik
anderkant die sê van die ek
die punt
wat die ek so veeltallig is
dat dit nie meer saakmaak
om ek te sê nie
dat die ek nie meer sigself is nie
maar herkenbare
veelvoude

van die hopeloos beminbar skadu's
van jou sleutelbeen

6.

om het punt te bereiken
aan de andere kant van het zeggen van
de ik
het punt
waarop de ik zo veeltallig is
dat het niet meer uitmaakt
om ik te zeggen
dat de ik niet meer zichzelf is
maar herkenbare
veelvouden

van de hopeless beminbare schaduwen
van je sleutelbeen

6.

we are at the point of your return
descending bright from this here
at the point where
what is so patently is
that what is is no longer clear

not here is not you and
i am no longer myself this
null but a stranger hard
grammar

from the skald's hopeless magic
to your warp and my weft

homecoming: the wish of the homeless

EN.G.

7.

die winterwind my kleine
my agtergeblewene
jasmynbedruipte skedel
beskryf ons skaduwee teen die klip
teen die wand is ons een
maar jou wond bly spieëlend as ek
apart na jou kyk
vanuit die geur van jou diepste arm

7.

de winterwind mijn kleine
mijn achtergeblevene
jasmijnbedropen schedel
beschrijft onze schaduwen tegen de rots
tegen de wand zijn we een
maar je wond blijft spiegelen als ik
apart naar je kijk
vanuit de geur van je diepste arm

7.

the winterwind my small
my chrysanthemum my
aldehydic unfurling
the signs of scent the jasminescript
tend upward tend to
mark time as space
but you would tell me that here
smells neither of you nor of the air

8.

jy die juiste jy die ja-jy
die gras ruis nog van jou enkels nou net
elke keer as ek opkyk pasrugkerende
wegstappende geliefde
astraal gefluit nagtelik geskort
kom! laat 'n woord dwarsdeur jou kom
laat meer as ek kom
meer as die ondermynende myne
die meinedige myne
die eindeloos ekkerende myne
laat ons onvergloei naak
onberoerd wat ons nooit
alleen kon wees nie word

8.

jij de juiste jij de ja-jij
het gras ruist nog van je enkels nu net
elke keer als ik opkijk de rugtoekerende
weglopende geliefde
astraal gefluit nachtelijk geschorst
kom! laat een woord dwars door je heen
komen
laat meer dan mij komen
meer dan de ondermijnende mijne
de meinedige mijne
de eindeloos ikkerende mijne
laten we onvergloed naakt
onberoerd wat we nooit
alleen hadden kunnen zijn worden

8.

i the just i the yes-i
the herb of the angels its fat lobes
appear to my lips tender as
the inroad of feeling
and the liquid reason of astrolabes
come! let a stranger lead you
let him bring you here come! linger
as the new bacchants sing
their wild liquid prayers linger let
their breakbeat songs of thirst pull
at this last loose thread
that cloaks what once shone
all that now speaks in dead tongue

9.

herfs die enkelheid uit jou slaap vor

Z.A.

9.

herfst de afzonderlijkheid uit je slaap voor

NL

9.

note that the angels whisper at

ENG.

dagbreek

alle sinjale swerf deur jou tong
en ons hou mekaars bloed in bewaring
my geleefde my geloofsang
verrukte
jou onbedingbare asem
maak van ons apartes
mettertyd
o my gelyfde lief
swaartekrag-talmend, almalmagtig: ons

de dageraad

alle signalen zwerven door je tong
en wij houden elkaars bloed in bewaring
mijn geleefde mijn geloofszang
verrukte
je onbedingbare adem
maakt ons ieder apart
mettertijd
o mijn gelijfde lief
zwaartekracht-talmend, allemaalmagtig:
wij

daybreak all

the signals that swerve on our tongues
in my sleeptalk you warn me in blood
you are
my voice my sanguine
translation you
speak of nakedness
at the foot of the temple and
timeworn
o my thin-gilt life we
cover Tartarean flows loose soil gold

daybreak all

the signals that swerve on our tongues
in my sleeptalk you warn me in blood
you are
my voice my sanguine
translation you
speak of nakedness
at the foot of the temple and
timeworn
o my thin-gilt life we
cover Tartarean flows loose soil gold

daybreak all

the signals that swerve on our tongues
in my sleeptalk you warn me in blood
you are
my voice my sanguine
translation you
speak of nakedness
at the foot of the temple and
timeworn
o my thin-gilt life we
cover Tartarean flows loose soil gold

Regarding the translation, Boris said: "I was very impressed and moved by your interpretation / lexiconless translation of *Waar ek jy word* (Where I become you). It was occasionally very accurate and, more importantly, seemed to follow its own course, creating new meaning synthesized from elements of the original text. I showed it to a friend with whom I adapted this particular poem for a short theatre piece we played, he also enjoyed reading it (he recognized it without me first telling him what it was)."

Z.A.

NL

ENG.

MOVING THEIR LIMBS AROUND
AS IT DILATES... THERE ARE
CHARACTERISTICS. IF WE
WE COULD HAVE SOME
[SO ITS IN THE PAST]